

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Obrony
Narodowej i Bezpieczeństwa
Wewnętrznego**

Warszawa, 23 grudnia 2010 r.

**Pan
bryg. Mariusz Wejdelek
Komendant Miejski PSP
m.st. Warszawy**

KOB-4101-04-03-8/2010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Szanowny Panie Komendancie

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli – Departament Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Wewnętrznego, skontrolowała przygotowanie jednostek krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (KSRG) do prowadzenia czynności ratowniczych na wysokości² na terenie m.st. Warszawy.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 29 października 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust.1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Komendantowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli, pomimo stwierdzonych uchybień, ocenia pozytywnie przygotowanie KM PSP do prowadzenia czynności ratowniczych.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny cząstkowe.

Rozmieszczenie i liczba jednostek włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na terenie m.st. Warszawy była zgodna z ilością ustaloną w Powiatowym Planie Ratowniczym, a docelowy plan sieci KSRG określony w 2001 r. został zrealizowany. Stwierdzono jednak częściową nieaktualność przyjętych w 1995 r. uzgodnień dotyczących

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

włączenia do KSRG jednostek OSP. W wyniku późniejszych zmian podziału administracyjnego, zarówno Stara Miłosna jak i Wesoła zostały włączone do obszaru m.st. Warszawy. W ślad za tym należało uzgodnić z samorządem Warszawy i jednostkami OSP kryteria i wymogi uczestnictwa tych jednostek w KSRG, co nie zostało uczynione.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia uwzględnienie w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym sił i środków do realizacji działań ratowniczych na wysokości. Na bazie JRG nr 7 utworzono Specjalistyczną Grupę Ratownictwa Wysokościowego „Warszawa 7”, która włączona została do Centralnego Odwołu Operacyjnego oraz Odwołu Operacyjnego Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego PSP. Grupa ta współpracowała m.in. z Zarządem Lotnictwa Policji, Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym i Strażą Graniczną. W zakresie tej współpracy prowadzono wspólne działania ratownicze, szkolenia dla strażaków PSP oraz ćwiczenia ze śmigłowcami. Prowadzenie działań ratowniczych na wysokości z wykorzystaniem technik standardowych należało również do zadań pozostałych jednostek KSRG.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia brak w KM PSP „Analizy zagrożeń na obszarze m. st. Warszawy”, pomimo że była ona wymagana przepisami § 5 ust.1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 1999 r.³, i miała stanowić podstawę do stworzenia Powiatowego Planu Ratowniczego. Opracowana „Analiza operacyjnego zabezpieczenia m. st. Warszawy”, zawierała zagadnienia zagrożeń, nie mniej jednak brak w niej było tak istotnych elementów jak: zdefiniowanie zagrożeń z obszarów sąsiednich, szacunkowych wielkości obszarów i liczby osób w zagrożeniach zdefiniowanych na terenie Warszawy (z wyjątkiem powodzi), czynników mających wpływ na zagrożenie pożarowe obiektów mieszkalnych, użyteczności publicznej i magazynowych, zagrożeń katastrofami budowlanymi, zagrożeń związanych z magazynowaniem i dystrybucją paliw płynnych, zagrożeń związanych z transportem towarów niebezpiecznych oraz zagrożenia terrorystycznego.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca ponadto uwagę Pana Komendanta na brak analiz zagrożeń w przypadku powstania zdarzeń o charakterze masowym w budynkach średniowysokich, wysokich, wysokościowych i innych obiektach wysokich. Ustalono, że obiekty te objęto nadzorem służby kontrolno-rozpoznawczej KM PSP w zakresie przestrzegania w nich przepisów przeciwpożarowych, m.in. w celu niedopuszczenia do

² Dla potrzeb niniejszej kontroli czynności ratownicze na wysokości przyjęto jako działania prowadzone na poziomie wyższym lub niższym od poziomu zero.

³ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz. U. z 1999 r. Nr 111, poz. 1311).

zagrożenia życia ludzi. Prowadzono również kontrole przejezdności dróg dojazdowych do budynków oraz możliwości prowadzenia działań ratowniczych, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania podnośników hydraulicznych i drabin mechanicznych. Stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości dotyczyły m.in. instalacji wodociągowych przeciwpożarowych, stanu dróg ewakuacyjnych i ich oznakowania, warunków ewakuacji, stanu instalacji użytkowych, stanu dojazdów pożarowych do obiektów oraz zaopatrzenia wodnego. Brak możliwości dojazdu do obiektów samochodów pożarniczych, szczególnie drabin mechanicznych i podnośników, spowodowany parkowaniem pojazdów na drogach pożarowych utrudnia lub opóźnia podjęcie działań ratowniczych na wysokości. Podobnie instalowanie ogrodzeń i innych trwałych elementów stanowi przeszkodę przy ustawianiu sprzętu ratowniczego np. skokochronów. Liczba i rodzaj stwierdzanych nieprawidłowości, wskazują na potrzebę prowadzenia na bieżąco analiz zagrożeń oraz formułowania i wdrażania wniosków z nich wynikających. Kontrola wykazała, że KM PSP skutecznie egzekwowała od właścicieli i zarządców budynków usuwanie nieprawidłowości mających wpływ na bezpieczeństwo pożarowe. Zdaniem NIK utrudnienia w dojazdach są zjawiskiem powszechnym i wymagają zastosowania rozwiązań systemowych.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wyposażenie jednostek KSRRG w sprzęt i pojazdy pożarnicze do prowadzenia działań ratowniczych na wysokości. Stan wyposażenia był zgodny z wymaganiami § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 września 2000 r.⁴ W odniesieniu do normatywu ustalonego przez Komendanta Miejskiego PSP kontrola wykazała tylko nieliczne braki, m.in. 2 szt. skokochronów (13% należności) i 12 szt. linkowych aparatów ratowniczych (14%). SGRW brakowało m.in. 3 lin ratowniczych o dł. 100 i 200 m, 2 pętli ratowniczych do zastosowania z użyciem śmigłowca z hakiem, kosza ewakuacyjnego i krzesła ratowniczego, słuchawek łączności wewnętrznej w statku powietrznym, megafonu i ogrzewacza chemicznego. Liczba posiadanego sprzętu i pojazdów pożarniczych zapewniała możliwość prowadzenia skutecznych działań ratowniczych. Badania techniczne i przeglądy okresowe pojazdów pożarniczych, sprzętu ratowniczego i wyposażenia osobistego były dokonywane we właściwych zakresach i terminach, za wyjątkiem lat 2008 i 2009, kiedy to w 4 przypadkach (16%) badania techniczne drabin mechanicznych przeprowadzono z przekroczeniem obowiązującego terminu.

⁴ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 września 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad wyposażenia jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 93, poz. 1035).

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia stan przygotowania zawodowego strażaków PSP i OSP włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. Na dzień 30 czerwca 2010 r. w KM PSP kwalifikacje zawodowe na poziomie podstawowym posiadali wszyscy pełniący służbę strażacy. Podobnie w jednostkach OSP przeszkolenie podstawowe odbyli wszyscy zobligowani do tego strażacy. Nadal jednak 41 strażaków PSP (11% potrzeb) wymagało przeszkolenia specjalistycznego w zakresie operowania drabinami mechanicznymi i podnośnikami hydraulicznymi oraz 40 strażaków (37%) w zakresie ratownictwa wysokościowego. Ustalono, że ww. potrzeby szkoleniowe zostały zgłoszone do Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego PSP, a osoby wymagające przeszkolenia oczekiwały na przydział miejsc kursowych.

Kontrola wykazała, że spośród 1.061 funkcjonariuszy zatrudnionych w KM PSP, 441 (41,6%) nie spełniało wymagań kwalifikacyjnych do objęcia stanowisk służbowych i zostało mianowanych na inne stanowiska, odpowiadające posiadanym kwalifikacjom, ale niezgodne ze strukturą stanowiskową jednostki. Stosowana praktyka zatrudniania była niezgodna z obowiązującym regulaminem organizacyjnym. W opinii NIK nie daje to gwarancji pełnej realizacji zadań jednostki.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podjęcie działań zapewniających:

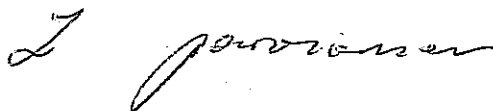
- uzupełnienie Powiatowego Planu Ratowniczego o pełną analizę zagrożeń występujących na terenie m. st. Warszawy;
- poprawę wyposażenia w sprzęt i urządzenia pożarnicze;
- doprowadzenie do zgodności stanu zatrudnienia ze strukturą stanowiskową ustaloną w regulaminie organizacyjnym;
- aktualizację podpisanych w 1995 r. uzgodnień dotyczących włączenia do KSRG jednostek OSP Stara Miłosna i Wesola.

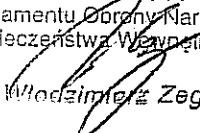
Najwyższa Izba Kontroli – Departament Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Wewnętrznego, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Komendanta, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Komendantowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Departamentu Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Wewnętrznego,

Najwyższej Izby Kontroli, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

DYREKTOR
Departamentu Obrony Narodowej
i Bezpieczeństwa Wewnętrznego

mgr Włodzimierz Zagadło